

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 22 (1317) 1982 m. birželio 5 d.

Melbourne

XXVII M E T A I

NIEKADA NEPAMIRŠIME!

MASKVOS PLANAS SUNAIKINTI LIETUVIŲ TAUTĄ

Kiekvienais metais birželio mėnesį mes prisimename mūsų tautos tragediją, okupaciją ir masinius trėmimus.

Daugelis iš mūsų minėdami pirmųjų trėmimų dienas pamirštame paminėti ir patį skaudžiausią mūsų tautai įvykį, tai Lietuvos okupaciją ir Nepriklausomybės netekimą.

Jei nebūtų įvykusi okupacija, tai nebūtų buvę ir masinių trėmimų. Su sovietų įvykdyta Lietuvos okupacija prasidėjo visos mūsų tautos nelaimės.

Minėdami baisių trėmimų dienas, niekada nepamirškime, kad jie buvo tik pradžia didžiojo Maskvos plano sunaikinti lietuvių tautą ir praplėsti Rusijos žemes iki mūsų Gintarinės Baltijos krantų.

Baisūs skaičiai, kurie kaltina okupantą, antrosios bolševikų okupacijos metais buvo dar baisesni ir žiauresni masiniais trėmimais į šalį Sibiro vergų stovyklas.

Jeigu pirmosios okupacijos metais buvo išstremta vien tik iš Lietuvos 38.000 žmonių, tai jau antrosios okupacijos metais per keliolika masinių trėmimų mūsų tauta pagal sovietinės statistikos duomenis neteko virš pusės milijono žmonių. Apie 450.000 buvo išvežta. Virš 60.000 žuvo arba dingo be žinios partizanų kovose. Virš 12.000 politinių kalinių nebegrįžo iš sovietinių kalėjimų.

Tai baisūs skaičiai, kurie kaltina okupantą. Būkime tikri, viena dieną jie turės už tai atsakyti laisvojo pasaulio tautų teisme.

MALONŲ AUSTRALIJOS LIETUVIAI!

Savo viešagės proga patyręs tiek daug nuoširdumo ir vaišingumo, jaučiu reikalą kiekvienam asmeniškai tarti nuoširdų padėkos žodelį. Kadangi tai neįmanoma atskirais laiškais, tai bent šiuo atviru bendru laišku leiskit man išreikšti savo dėkingumą.

Ilgai pasilikis mano širdyje Jūsų malonūs lietuviški veidai. Negreitai galėsiu užmiršti Jūsų vaišingumą. Tikrai buvo maloni privilegija man su Jumis pasidalinti Dievo žodžiu rekolekcijų proga ir pačiu Kristumi Mišiose ir Sakramentuose.

Jūsų pasiryžimas išlaikyti tikėjimą ir lietuvių svetimajam aplinkoj - sveikintinas pavyzdys kitiems.

Ypatingai dėkoju Jums, kad sudarėte gražių progų mokyklose, universitetuose, kitataučių bažnyčiose, per spaudą, radiją, televiziją supažindinti kitataučius su Lietuva bei jos vargais. Esu tikras, kad Jūs neleisite australiečiams užmiršti Lietuvos.

Prisiminkime vienas kitą maldoje. O ypatingai dažnai prisiminkime tuos, kurie mūsų vietoj neša pančius pavergtoje Tėvynėje.

Jus gerbiaus,

Kun. Kazimieras Pugevičius
Lietuvių Katal. Religinės Šalpos
Direktorius, Brooklyn, New York

Rašo Albinas Pocius

Skelbti pasauliui okupanto nusikaltimus!

Mes, būdami krikščioniškosios Vakarų Europos kultūros tauta, ne siekiame keršto. Jeigu mūsų tautai padaryta skriauda būtų atitaisyta, galėtume net atleisti, bet mes negalime ir neturime teisės to niekada užmiršti. Mūsų tautos kankinių testamentas mums įsako skelbti visam pasauliui apie okupanto kriminalinius nusikaltimus prieš lietuvių tautą ir visą žmoniją.

Genocido veiksmai yra baisus kriminalinis nusikaltimas ir jis niekada negali būti įteisintas, nežiūrint kiek metų nuo to praeis.

Žydų tauta niekada nepamiršta jai padarytų skriaudų. Ta pati teisingumo teisė galioja ir mūsų tautai. Mes birželio įvykius niekada negalime pamiršti ir turime apie tai per jų minėjimus priminti ne tik mūsų jaunajai kartai, bet ir šio krašto gyventojams, kad jie žinotų ką reiškia Maskvos raudonasis fašizmas.

Okupantų siekimas - pamirškite trėmimus, lagerius

Įvairūs kultūrinių ryšių "apaštalai" per savo spaudą arba laiškuose bendruomenės vadovams bando aiškinti, sakydami: užtenka minėti tai kas įvyko prieš daugelį metų. Užtenka kalbėti apie vagonuose vežamus žmones, šaukiančius oro ir

vandens. Kam gadinti žmonių nervus, verčiau statykime tiltus į "dabartinę" tėvynę.

Ne, broliai lietuviai! Mums nėra žodžio "dabartinė". Seniau prieš karą buvo laisva Lietuva, o dabar yra okupuota Lietuva ir ji tokia bus iki okupantas negrąžins jai per ją atimtos laisvės.

Prisiėmę žodį "dabartinė", mes įteisintume Lietuvos okupaciją ir išsižadėtume teisės reikalauti jai laisvės.

(Nukelta į 5 puslapį)

K. Jušonis

JAU KETURIOS DEŠIMTYS METŲ!

Jau keturios dešimtys metų,
Kai Lietuvą Laisvė paliko l.
Jau keturios dešimtys metų,
Kai kenčiam nuguos užpuoliko l.

Ar verta minėt jubiliejų ...
Vergijos? Ar verta minėti? —
Kai kraują ir ašaras lieja
Vaikai Lietuvos nugalėti ...

O verta minėti, o verta!
Be džiaugsmo, tiesa, be fanfarų —
Nes nesam dar mes nugalėti,
Dar tęsiame šventąjį karą!

Mes pakeliam galvas šiandieną
Į šviesulius mūsų padangės —
Teapšviečia širdį kiekvieną,
Kur melo tamsa įsirangė.

Mes pagerbiam brolius ir seses —
Kas Lietuvą brangią mylėjo,
Golgotos dienas tamsiasias
Garbingai, šventai iškentėjo.

Mes lenkiamės tiems savo
broliams,
Kurie už Tėvynę aukojas —
Gimtinėj ar Rusijos toliuos
Karžygių keliais žygiuoja!

Dėkojame savo tautiečiams
Visame plačiame pasauly,
Kad tiesa ir viltim mums šviečia,
Kad šildo darbais lyg saule!

Mes tikime Laisvės Rytui!
Mes tikime pergalei Gėrio! —
Ne veltui Tėvynė kovoja,
"Ne veltui ji tiek iškentėjo!"

"Aušra" Nr. 23 (63), 1980 m.

— Roma. Kalantos aukos dešimtųjų metų išvakarėse ant namų sienų Romoje pasirodė nauji šūkių. Transpentina gatvėje netoli Vatikano praeivių žvilgsnius atkreipė užrašas didelėmis raidėmis: "Lietuva trokšta gyventi", "Lietuvių tikėjimo jėga laimės". Romo Kalantos tragiskos mirties metinės ilgesniais straipsniais minėjo ir užsienio dienraščiai, primindami Kalantos istoriją. Tik Maskva, išsigandusi tokios aukos, Romą Kalantą niekina, kad jis protiniai nesveikas, ilgaplaukis, "hipis", išjuokė karikatūromis.

— Briuselyje Siaurės Atlanto Gynybos Santarvės asamblėjos generalinis sekretoriatas leidžia trimešinį biuletinį, kuriame pateikiama medžiaga apie Helsinkio susitarimų pažeidimus, pažymėtina, kad dažnai mini Lietuvą, iškelia Lietuvoje pagrindinių žmogaus teisių ir religinės laisvės pažeidimus, remiasi Eltos ir Lietuvių Informacijos Centro New Yorke biuletinių dokumentine medžiaga.

— Vatikana iš Lietuvos pasiekė žinia apie Anykščių rajone Kovarsko altaristo kunigo Valerijono Kelio mirtį gegužės 9 d. Velionis buvo 72 m. amžiaus, kunigu įšventintas 1942 m. Laidotuvės vyko Kovarske gegužės 12 d. Tai jau devintas siemet Lietuvoje ir trečias Kauno arkivyskupijoje miręs kunigas. Lietuvoje jau 130 parapijų nebeturi savo kunigų.

— Vilniuje Marija Jurgutienė gegužės 12 d. paskelbė bado streiką, reikalaujama, kad sovietų valdžia išleistų ją su dukra Daina išvykti pas vyrą, kuris nuo 1974 m. gyvena Amerikoje. Tai pranešė Europos spaudos agentūros pažymė damos, kad Marija Jurgutienė yra pasiryžusi tęsti bado streiką ligi mirties, jei sovietai jos neišleis.

— Vašingtono lietuvių gegužės 2 d. akademinio aktu minėjo didįjį lietuvių tautos poetą Maironį, jo mirties 50 m. progą. Paskaitas skaitė Vincas Trumpa "Maironis, laikas, vieta" ir Antanas Vaičiulaitis "Maironis tautos istorijoje". Maironio poeziją skaitė Kazys Almenas, Juozas Bradūnas ir Naujo-kaitienė. Maironio minėjimai rengiami ir visose kitose Amerikos lietuvių bendruomenės apylinkėse.

— Amerikoje Petras Kisielius yra vienas iš 30 amerikiečių studentų šiomet gavę tarptautinę stipendiją, kuri skiriama pasižymėjusiems medicinos studentams ar mokslus baigusiems. Petras Kisielius birželio mėnesį gauna gydytojo diplomą ir išvyksta į Afriką dirbti krikščionių misijoje Kenijoje.

— Amerikos valstybės departamentas remia Kongreso Atstovų Rūmams ir Senatui pateiktas rezolucijas kiekvienais metais birželio 14-tą dieną Jungtinėse Amerikos Valstybėse atžymėti Pabaltiečių Laisvės Dieną. Atstovų Rūmuose rezoluciją jau parėmė 63 kongresmenai, Senate - 20 senatorių. Kongresui rezoluciją patvirtinus ir prezidentui pasirašius, Pabaltiečių Laisvės Dienos minėjimas įgys įstatyminės galios.

— Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio ir jų tragiško žuvimo 50 metų sukaktis 1983. VII. 15 - 17. Amerikos lietuvių organizacijos jau daro žygius, kad JAV paštas išleistų specialų pašto ženklą šių didvyrių ir Lietuvos išgarsinimui.

— Kun. Vaclovas Šarka su Luebecko apylinkės valdyba nutarė sustiprinti pagalbą Suvalkų trikampio lietuviams, kai dėl pastarųjų įvykių Lenkijoje Vakarų Vokietijos paštas visus siuntinius iki 20 kg svorio pasiunčia veltui. Siųsti galima viską - dėvėtus drabužius, avalynę, muilą, skalbimo miltelius ir net maisto gaminius.

Neišnaudota Vokietijos dovana lietuviams

Vasario 16 gimnazija turėtų domėtis ir Australijos lietuviai

Kryžiuočiai, vokiški prūsai, kaiseriniai ir hitleriniai vokiečiai šimt mečių bėgyje yra padarę lietuvių tautai daugybę begalinių dvasinių ir materialinių nuostolių bei nuoskaudų, niekada neatlygintų. Tačiau to negalima pasakyti apie pokario meto vakarinius vokiečius ir jų valstybę Vakarų Vokietiją. Jau tuojau po karo, patys gyvendami varge bei skurde, dažnai atvejais padėjo lietuviams - politiniams pagėdėjams.

Tačiau ryškiausia pokario meto lietuviams dovana yra Vasario 16 gimnazija, sėkmingai veikianti Lamperttheime - Huettenfelde. Jei ši mokslo įstaiga veikia jau daugiau kaip tris dešimtmečius, reikia padėkoti Bonnos ir Badeno - Wuertembergo vyriausybėms, kurios kiekvienais metais suteikia mūsų gimnazijai efektyvią pašalpą bei paramą.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės informaciniame biuletenyje yra paskelbti kai kurie mus dominantieji skaičiai, su kuriais pravarstu susipažinti. 1981 metų šios mokslo įstaigos pajamų - išlaidų sąmata siekė 1.143.426 DM sumą (daugiau kaip pusę milijonų dolerių). Iš jų gimnazijos išlaidymui buvo skirta 778.214 DM. Iš šios sumos lietuviams sudėti tereikėjo 65.224 DM. Gimnazijos mokytojų bei tarnautojų algoms Bonna paskyrė 660.000 DM, Stuttgartas davė 15.000 DM. Vokiečių katalikų vyskupai gimnazijos reikalams davė 38.000 DM.

Gimnazijos bendrabučių, kuriuose gyvena moksleiviai, išlaikymas kainavo 365.211 DM. Badeno - Wuertembergo vyriausybė šiam reikalui skyrė 85.000 DM. Likusios lėšos gautos iš tėvų įnašų, aukų ir įvairių parengimų. Bet to neužteko, tai reikėjo pasiskolinti iš banko 11.208 DM. Aukų buvo gauta 10.528 DM. Čia Vokietijos lietuviai paaukojo 36.353 DM, BALFas davė 9.933 DM, Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdyba ir JAV LB apylinkės 1.009 DM. Rėmėjų būreliai per BALFą atsiuntė 19.097 DM, tiesiog gimnazijai 3.882 DM. Pavieniai asmenys iš JAV-bių atsiuntė 6.401 DM. Iš Kanados gauta aukų 18.407 DM, iš Australijos 821 DM, iš D. Britanijos 2.888 ir iš Lietuvių Fondo 4.332 DM.

Gimnazijai padėjo ir darbo kuopos lietuviai vyrai atnaujinę tvorą aplink parką. Buvo gauta ir daugiau daiktinių dovanų bei patarnavimų. Pagaliau patys gimna-

zijos mokytojai ir tarnautojai gimnazijai paaukojo daugiau kaip 13.000 DM.

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

Atrodo, kad vokiečių parama bus užtikrinta ir šiais 1982 metais. Bonnos vyriausybė taupumo sumetimais buvo nutarusi pašalpą sumažinti 10 procentų, tačiau gimnazijos vadovai sugebėjo įtikinti Bonnos finansininkus, kad parama labai reikalinga. Po to Bonna ne tik pašalpos nemažino, bet ją dar padidino. Gimnazija dar turi kiek skolos, kuri kiekvienais metais mažėja. Ekonominis mokyklos reikalavimas tvarko Kuratorijos valdyba (pirmininkas kun. Alfonsas Bernatonis, išdinininkas Andrius Smitas). Gimnazijos direktorius šiuo metu yra iš Čikagos atvykęs žinomas pedagogas Jonas Kavaliūnas. Su šiuo mokslo metų pabaiga jis iš savo pareigų pasitraukia ir grįžta į Čikagą. Tačiau jo išvykimas gimnazijos darbu nesustabdys, nes jį pakeis kitas asmuo.

Šiuo metu gimnazija turi 14 mokytojų etatų, kuriuos dalijasi 22 mokytojai. Iš jų 10 yra pilnai įdarbinti, o 12 atlyginami už dirbamą valandą. Iš pilnai įdarbintų yra 9 lietuviai ir 1 vokiečiai, o už valandinį atlyginimą dirba 3 lietuviai ir 9 vokiečiai. Daugiausia kaimyninių gimnazijų mokytojai.

Šiuo metu gimnaziją lanko 65 mokiniai. Iš jų 13 yra atvykę iš užsienio. Abitūros egzaminus laiko 5 mokiniai. Skaičiai labai menki. Jie akivaizdžiai rodo, kad pasaulio lietuviai labai mažai domisi vienintele laisvajame pasaulyje lietuviška gimnazija ir į ją nesiunčia savo vaikų; tiksliau - tik labai mažą skaičių tesiunčia.

O susidomėti šia mokslo įstaiga daugiau reikėtų. Pirmiausia būtų labai negražu ir neprotinga pilnai neišnaudoti mums draugiškos Vakarų Vokietijos vyriausybės dovana - stambių ilgametę, pastovią subsidiją lietuvių gimnazijai.

Gimnazija turime domėtis ir kaip pavyzdinga aukšto mokslo lygio mokykla, kurioje įsėinamas pilnas vokiečių gimnazijos kursas ir kartu pilna liuanistinė programa.

Reikia pasidžiaugti, kad bent 1-2 metų laikotarpyje išeiti mokslo da-

lykai Vasario 16 gimnazijoje labai žymiai pagilina mokinių - berniukų ir mergaičių mokslinį lygį bei žinojimą, suteikia galimybę pažinti Europos kraštus (ruošiamos dažnos ekskursijos).

Reikia apgailestauti, kad JAV, Kanados, Australijos, P. Amerikos lietuviai permažai domisi savo gimnazija. Tai rodo mūsų skelbti skaičiai - vos 13 mokinių iš užsienio ir labai menka ekonominė parama. Tokiu būdu gerosios Vakarų Vokietijos dovana nėra pilnai išnaudojama, o dažnai, mokinių skaičiui mažėjant, kyla pavojus, kad dėl mažo skaičiaus Vakarų Vokietijos vyriausybė nebematys reikalo šią mokslo instituciją finansuoti.

Pagalba Vasario 16 gimnazijai turi būti vienu aukščiausių mūsų tikslų. Ji turi eiti dviem keliais: siunčiant mūsų vaikus bei vaikaičius į šią lietuvišką aukšto lygio vidurinę mokyklą ir teikiant materialinę paramą. Taigi darykime viską, kad ši mokykla išsilaikytų dar ilgą laiką ir liktų mūsų liuanistinio paruošimo bei liuanistinės išlaikymo institucija.

AUSTRALIJS LIETUVIŲ RINKTINĖ KREPŠINIO FESTIVALyje

Viktorijos krepšinio sąjunga ruošia Australijos krepšinio valstijų geriausių 15 komandų rinktinę Krepšinio Festivalį Melbourne, Albert Park stadione, birželio 12 d. šeštadienį, pradžioje 10 val. ryto. Dalyvauja jauniausi žemiau 18 metų. Į šį festivalį pakvieta Australijos lietuvių rinktinė.

Mūsų pirmos rungtynės yra šeštadienį 1 val. prieš Sturt SA, II rungtynės 5 val. prieš Nunawading ir III prieš Swan Hill 9 val. vakare. Sekmadienį rungtynių laikas bus nustatytas pagal šeštadienio rezultatus, taip pat ir pirmadienį.

Kviečiame visus krepšinio mėgėjus atsilankyti ir paremti mūsų žaidėjus, kad aikštėje liuanistiniai berniukai krepšinininkai nesijaustų palikti vieni Dievo valiai.

Apie šį Festivalį jau buvo tartasi praėjusioje Sporto Šventėje Geelonge. Australai organizatoriai jau iš savo patirties pažįsta mūsų rinktinės žaidėjus per įvairias rungtynes. Mūsų rinktinė žaidė šiemet prieš Velykas Corio Festivalyje Geelonge, dalyvaujant A ir B vyrų komandoms. Mūsų jauniausi pasirodė stiprūs ir teisėjai pasveikino juos, kad sugebėjome taip gerai išlavinti ir jų nuomone mūsų rinktinė bus labai rimtas varžovas bet kuriame krepšinio festivalyje.

Varpo Klubas

Į V Y K I A I

Londonas. Jonas Paulius II yra pirmasis Popiežius, istoriniu vizitu atvykęs į Didž. Britaniją gegužės 28 d. šešiomis dienom. Aerodrome jo laukė apie 2.500 žmonių su Britų katalikų dignitoriais. Sveikinimo žodžiais kvietė abi kariaujančias puses į taiką. Iškilmingas šv. Mišias turėjo Westminsterio katedroje, aplankė Anglikonų Bažnyčios galvą - karalienę Elizabeth. Ekumenines pamaldas anglikonų Canterbury katedroje kartu su anglikonų Bažnyčios vadovu arkiv. Dr. Robert Runcey, pasirašė deklaraciją abiejų Bažnyčių vienybei. Londone Wimbledono stadione iškilmingose pamaldose dalyvavo virš 100.000 tikinčiųjų. Lenkams turėjo pamaldas Crystal stadione, vėliau lankė Coventry, Liverpool, Manchester, York, Skotiją, kai kur sutraukdamas 100.000, o kitur virš pusės milijono žmonių. Popiežiaus kalbų temos sukosi apie taiką, krikščionių vienybę. "Sunday Telegraph" Londone žiniomis, nežūrint, kad Popiežius po persėdimo yra kiek palinkęs, tačiau yra didelės jėgos ir majestoto vyras. Birželio 2 d. vakare išskrido atgal į Romą.

Falkland salas britai baigia atsiimti, sutraukė apie 100 karo laivų ir gerai išreniruotų specialiųjų dalinių, kurie nakties metu po bombardavimų išsikėlė į salą žygiuoja pirmyn į salos sostinę Port Stanley. Pirmuose aerodromuose jau spėjo paimti 1.400 argentiniečių belaisvių. Londono "Times" pranešimu šis karas Britanijai jau kainavo \$ 1.700 milijonų.

Afganistano laisvės kovotojų vadas prof. Rabani paskelbė, kad paskutinėm savaitėm nušovė 700 sovietų karių, numušė 21 MIG rusų lėktuvų, sudaužė 38 tankus, 15 transporto sunkvežimių, kovos vyko 112 km nuo sostinės Kabulo.

Melbournas. Darbiečių valdžia nutarė SEC - elektros jėgainių unijų darbininkams mokėti algų pakėlimą 7% nuo praėjusio vasario mėnesio, o nepriklausantiems unijoms - nuo ateinančio liepos mėnesio. Viktorijos opozicijos lyderis Mr. Hunt šaukiasi į Federalinę valdžią, kad darbininkai, nepriklausant unijoms, nebūtų diskriminuojami.

Adelaideis "The Southern Cross" gegužės 27 d. laidoje įdėjo didelę nuotrauką kun. Albino Spurgio su vysk. Kennedy, jiems žengiant į Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčią jubiliejimė pamaldom, bet ir šį kartą įsine Aukštinį, o Sidabrinį kun. A. Spurgio jubiliejui.

Canberra. Taksų vengimas valdžiai padaro milijonus deficitu, tai federalinis išdinininkas Mr. Howard iš naujo įspėja, kad neteisėgų žinių pateikimas taksų surašyme gresia žmogui iki 4 metų kalėjimo.

Tasmanijos biudžeto deficitas siekia beveik \$ 40 milijonų. Triant izdo knygas surasta, kad buvusi darbiečių valdžia bandė deficitą nuslėpti.

Lenkijoje Solidarumo narių grupė pasiuntė laišką Zenevoje veikiančiai Bažnyčių sąjungai, kad internautieji laikomi nežmoniškos sąlygose, sausakimšai sugrūsti mažose celėse, blogai maitinami, neleidžia susitikti su artimaisiais, atima maisto siuntinius. Lenkijos komunistinė valdžia ištikimai vykdo Maskvos įsakymus.

Jūratė Nausėdaitė - Ann Jillian, 32 m., gimusi Amerikoje, garsėja amerikiečių kinematografijos pasaulyje, atlikdama jau ir pagrindines roles kino ir televizijos filmuose. Jos tėvai - Lietuvos kariuomenės aviacijos kapitonas Juozas Naušėda ir motina Margarita Jūratė atvyko į Ameriką pokario metais kaip tremtiniai. Jūratė Nausėdaitė gerai kalba lietuviškai.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Valentinas Čičauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

T E V I Š K Ė S A I D A I

TAUTOS GENOCIDAS

— Krūvinųjų darbų pėdsakai nedyla. Jau keturiasdešimt vieneri metai prabėgo nuo tų dienų, kai mažą rūtį ir banguojančio javo kraštą užtvindė išbėdėjusi, apiplyšusi raudonųjų politrukų naganais valdoma armija, pamynusi mūsų iškovotą laisvę, su melo ir šmeižto purvais sumaišiusi mūsų istoriją, kultūrą ir visą gyvenimą. Taip Aušros Nr. 27 (67) pradeda savo laidą praėjusių metų birželio mėnesį, skirtą masinių išvežimų ir bolševizmo kankinių atminimui. Kartų kartos mena ir minės raudonojo teroro aukas, amžiams paliktas neužgyjančias žaizdas tautos kūne ir žmonių širdyse. Niekad nepajėgsime atvaizduoti visų bolševizmo padarytų piktadarybių Lietuvoje. Žmoniškumas bolševikijon ne tik kad negrįžta, bet ir tikrai negrįš, kol nebus sugriauta pati nežmoniškoji santvarka.

Būdami pirmųjų trėmimų aki-vaizdūs liudininkai ir baisiojo birželio minėjimuose dažniausiai juos ir turime prieš akis, kaip pačią pradžią lietuvių tautos genocido. Kai neturime atskirų minėjimų, sekusių dar baisesnių trėmimų į Sibirą, tai birželio trėmimus minėdami, turėtume kartu sau ir pasauliui išskirti lietuvių tautos genocidą - tautžudystę. Paskutiniiais statistikos duomenimis, kaip juos pateikia Aušros Nr. 1 (40), Lietuvoje šiuo metu gyvena trys milijonai ir trys šimtai tūkstančių gyventojų. Jeigu nebūtų vykęs genocidas, tai jau 1959 m. būtų buvę pusšesto milijono gyventojų, įskaitant prierauglį. Lietuvių tauta dėl genocido trečdaliu sumažėjo. Per 20 metų laikotarpį Lietuva neteko 1.239.000 tėvynainių. Vien tik 1941-1959 m. nuo sovietų nukentėjo apie 1.090.000. Daugelis gyvybių atiduota ir atiduodama už negėstąją laisvės idėją. Po daugelio metų slogios tylos ir, regis pavojingo nuolankumo, rusenusi tautos liepsna tvykstelėjo nelaukta jėga. Tamsioje nevilties naktyje įsiplieskė gyvasis Romo Kalantos degles. Jis uždegė save, savo devyniolikmetę gyvybę, kad nušviestų kelią savo jauniems bendraamžiams, gimusiems nelaisvėje, kaip ir jis pats.

Kankinimais ir teroru nepalaužiamos lietuvių širdys sovietiniam budeliui įvaro siaubingą baime. Šiandien dar tik dešimtmečiai prieš paudos, rašo iš Lietuvos, bet jie sunkūs, taip persunkti ašaromis, krauju ir kančia, tokie baisūs nuostoliai padaryti tautai, kad tikrai atstoja šimtmečius. Prieš Lietuvos Bažnyčią užsimota tokiu mastu, kad turėtų pavydėti visi cariniai gubernatoriai ir ispravnikai, todėl ir tautos žlugdymo tempai nepalyginamai spartesni. Nepajudinamas tikėjimas į Dievo Apvaizdą, į kryžiaus žadėtąją gyvatą, tautą daro stiprią ir nenugalimą. Kas eina su meile, su širdžia didžia, tam Viešpats patsai bus vadovu! Tvirtas tikėjimas ir moralė padės tautai kovoti ir laimėti. PD

ADELAIDĖS LIETUVIAI

PAGERBĖ SAVO KLEBONĄ

Gyvenimo tekmėje mūsų žvilgsnis blaškosi tarp įvairių asmenų ir daiktų, mūsų mintyje nuolat sukasi šimtų rūpečių ir rūpestėlių karuselė. Sukaktys yra proga sukoncentruoti žvilgsnį į vieną ir tada prieš mus atsiskleidžia kitos dimensijos vertinant žmogų ir mūsų santykius su juo.

50 metų kunigystės jubiliejui sukoncentravus Adelaidės lietuvių žvilgsnį į kun. Albiną Spurgį, mes pamatėme kaip jis yra mums brangus ir kaip mes jį mylime. Ir ta meilė jubiliejiniuose renginiuose pasireiškė šimtais formų, ypač lietuviškoje parapijoje Lietuvių Katalikų Centre, kur jau savaitėmis prieš sukaktį virė ir kunkuliavo ruoša, kad tik jubiliejus gražiai praeitų, kad tik mielas Klebonas jame pajustų šventišką džiaugsmą ir jį mylinčių parapijiečių jam turimą šilumą.

Jubiliejui ruošti komitetas, sudarytas iš ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos pirmininko C. Zamoiskio, lietuvių parapijai atstovaujančio Pr. Pusdešrio ir vaišes ruošiančios LK Moterų D-jos pirmininkės T. Gasiūnienės, jau pačioje pradžioje parodė, kad į jubiliejus ruošę jungiasi visi Adelaidės lietuviai. Ir šis nusiteikimas buvo pilnai ištesetas.

Radio valanda

Nežinau, ar kitose kolonijose lietuviškos radijo valandos turi tokį pat populiarumą, kaip Adelaidėje, kur jos yra visuomet mėgstamos ir laukiamos. Jų pasisekimo paslaptis ta, kad jos visada neatmetinai paruošiamos. Gegužės 22 d. kun. A. Spurgio jubiliejui skirta radijo valanda, kurią paruošė Pr. Pusdešris, savo jautriai parinktu žodžiu ir muzikos įtarpais buvo verta jubiliejus ir jubilato. Jos pagrindą sudarė pokalbis su kun. Klebonu. Programą atliko sol. G. Vasiliauskienė, akt. Br. Rainys, iškylusis deklamatorius Sietynas Kubilius ir žodinių tekstų autorius Pr. Pusdešris.

Padėkos vigilija

Oficialioji jubilėjaus programa pradėta šeštadienio vakare gegužės 22 d. šv. Kazimiero bažnyčioje suruošta Padėkos vigilija Marijos garbei. Bažnyčia šventiškai išpuošta vainikais ir baltų - geltonų gyvųjų gėlių buketais. Šita šventiška estetika besigrožint atsigrįžtu atgal: vainikai buvo nupinti talkos kurią sudarė E. Varnienė, V. Rupinskienė, S. Pusdešrienė, A. Kubilius ir K. Varnas. Papuošimus gėlėmis su nepaprasta meile ir skoniu įvykdė A. Jasiūnienė.

Vigilijos pamaldas pravedė Jubilias. Šiltą ir poetinėmis mintimis atausą pamokslą pasakė ir pasirušimą bendram nuodėmių iširšimui bei pačią absoliuciją suteikė mons. P. Butkus. Bažnytinis choras, vadovaujamas N. Stapleton, vargonais pritariant vienam iš katedros vargonininkų, darniai įsijun

gė savo giesmėmis. Jeigu ir tiesia man leistų atsigrįžti, pasakyčiau, kad tik choristai galėtų nušviesti, kiek jie darė tam specialiųjų repetacijų, su kokia meile jie tam ruošėsi.

Tarp choro giesmių gražiu įtarpu nuskambėjo jaunojo solisto P. Račkausko Panis angelicus. Gegužinėse pamaldose litaniją giedant, solistu pabuvo kun. J. Petrauskas.

Vigilija - budėjimas, užbaigta bažnytiniam chorui charakteringa ir visad su jausmu pagiedama giesmė - Labanakt, Jėzau.

Iškilmingos Mišios

Sekmadienis. Jau trečios Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje, tačiau žmonių pilni suolai. Yra ir stovinčių. Vargonai trenkia visomis dūdomis ir choras fortissimo pradeda giesmę Ecce sacerdos. Per bažnyčią žengia paskui nešamą kryžių procesija. Žvakių liepsnos, tarnaujantių raudonos sutanėlės, kunigai, jubilatas puošniuose liturginiuose rūbuose, kuriuos sukakties proga jam atsiuntė sesers šeima iš JAV-bių, paskui žengia vykupas P. Kennedy. Procesijai pasiekus altorių, choras pradeda iškilmingąjį Veni Creator. O taip, Sventoji Dvasia, suteik savo septynerias dovanas Jubiliatui ir atšuntą pridėk geros sveikatos, kad jis ilgai būtų mūsų tarpe.

Mišios koncelebracinės. Salia celebruojančio Sukaktuvininko - Marijonų kongregacijos vicegenerolo kun. D. Petraitis, mons. P. Butkus, kun. dr. P. Bačinskas, kun. S. Gaidelis S.J., Garbės soste vysk. P. Kennedy.

Skamba bažnytinio choro giesmės, tarpe jų iškilmingai įsiterpia sol. G. Vasiliauskienės Br. Budriūno Malda ir jos kartu su sol. P. Račkausku pagiedotas duetas. Mišių skaitinius nuotaikingai pasakaitė dr. V. Bardauskaitė ir S. Kubilius. Auką atnešė ALK Federacijos pirm. V. Čižauskas su Adelaidės LK Moterų D-jos pirm. T. Gasiūniene, Apyl. V-bos pirm. C. Zamoiskis su Melbourne LK Moterų D-jos atstove M. Miliauskienė. Ypatinga Mišiose buvo Tikinčiųjų malda, kurioje buvo prašymai surišti su Jubiliatu, prisiminti jo tėveliai, artimieji ir šv. Kazimierų parapijoje mirę kunigai - Juozas Kungys ir Antanas Kazlauskas.

Pamokslą pasakė marijonas kun. D. Petraitis. Žodį tarė vysk. P. Kennedy, jame iškeldamas kun. A. Spurgio pareigingumą ir vaišingumą, kurį patiria visi Adelaidės arkivyskupijos kunigai, kiekvienais metais susirinkę LK Centre į savo Didžiosios Savaitės suvažiavimą. Vyskupo apaštališku palaiminimu baigtos iškilmingosios Mišios. Vėl procesija atgal, vėl ją palydinti choro skambį giesmė, vėl Sukaktuvininko, palikęs už savęs 50 darbo metų, nauji žingsniai į ateitį.

Jubiliejinės vaišės

Nukreipkime rampos šviesas da-

bar į salę Lietuvių Katalikų Centre. 220-ciai svečių skoningai paruošti stalai. Vaišėse norinčių dalyvauti buvo daugiau, bet dėl vietos stokos jie negalėjo įtilpti. Arka prie garbės stalo papuošta vainikais ir skaičiumi "50". Dar kartą ir ties čia grįžtu atgal: jubiliejui ruošti komiteto nariai Pr. Pusdešris ir C. Zamoiskis visą dienelelę piešė, matavo, piauštė, ir tais jų darbais buvo išpuošta scena ir garbės arka. Tai dar vienas kuklus žiedelis Jubiliatui supintame adelaidiškių vainike.

O ką jau kalbėti apie LK Moterų D-jos Valdybą ir nares. Ypač apie jų pirm. T. Gasiūniene, kuri prieš daugelį savaičių pradėjusi jubilėjaus darbus, surišdama kaspinėliu išspausdintus pakvietimus, planavo, kombinavo ir vadovavo visai jubiliejinių vaišių ruošai. Būdamas neperstipriausias sveikatos, ji ir jos vadovaujama Draugija neginčijamai yra pati didžiausia aukos ir meilės dovana Jubiliatui. Salia jų reikia taip pat paminėti ir Moterims daug kur padėjusią Parapijos Tarybą.

Vaišės buvo tikrai skoningai ir skaniai paruoštos. Keliolika tortų ir nė vieno pirktos - visi kepti adelaidiškių ponių, užkandžių įvairumas ir kaip iš kulinarijos žurnalo iškirptų pagrindinių patiekalų apetitą kelianti išvaizda ir padarė stalus iškilmingų vaišių stalais.

Nebūdamas pats nei didelis rūjūnas, nei kulinarijos gerbėjas, žiūriu, jau perilgai būsiu prie stalų užtrukęs, tai ir bus dar vienas įrodymas, kad vaišės buvo ypatingos.

Jubiliejinių vaišių programai vadovavo Pr. Pusdešris - lietuvių kalba, ir dr. V. Bardauskaitė - anglų kalba. Vyskupui palaiminus maistą ir svečiams užkandus, pradėta programos I-ji dalis, kurioje sveikinimo kalbą pasakė vysk. P. Kennedy, "Žilvino" ansamblio mergaičių chorelis "Eglutės", jų vadovėi N. Stapleton pritariant pianinu, jaunatviškai padainavo porą dainelių, kalbėjo marijonų vicegenerolas kun. D. Petraitis, sol. G. Vasiliauskienė, okompanuojant N. Stapleton, nuotaikingai padainavo dvi dainas, Sietynas Kubilius padeklamavo Pr. Pusdešrio specialiai šiai sukaktiui parašytą eilėraštį Himnas žvakėi.

II-je programos dalyje Kunigų Sielovados Sekretoriato vardu Jubiliatą sveikino mons. P. Butkus, "Nemuno Dukros" (B. Budrienė, S. Pusdešrienė ir A. Kaminskienė), akompanuojant D. Kaminskienė, gražiu lyrišku sąskambiu padainavo dvi svajingas dainas, Ateitinių Federacijos vardu sveikino igaliotinis Australijai J. Stepanas, ALB Krašto Valdybos pirmininko A. Pociaus sveikinimą pasakaitė C. Zamoiskis, ALK Federacijos pirm. V. Čižauskas savo kalba prisiminė tolimos praeties pažintį su Jubiliatu ir perdavė Federacijos valdybos linkėjimus. Tada prasidėjo šampno kamščių kanonada į kurią įsijungė trankiai visų Jubiliatui sugiedota Valio, ilgiausių metų.

III-joje dalyje Sukaktuvininką Melbourne LK Moterų D-jos vardu sveikino M. Miliauskienė. Visų Adelaidės organizacijų vardu Jubiliatą pasveikino Komitetas: Apyl. V-bos pirm. C. Zamoiskis ir Parapijos vardu - Pr. Pusdešris. LK Moterų D-jos pirm. T. Gasiūnienė perskaitė adresą su organizacijų vadovų parašais. Buvo priimta ir organizacijų bendra dovana - poilsio fotelis. Po to Ramovėnai, Bažnytinis choras ir Sauliai kun. A. Surgiui įteikė savo dovanas.

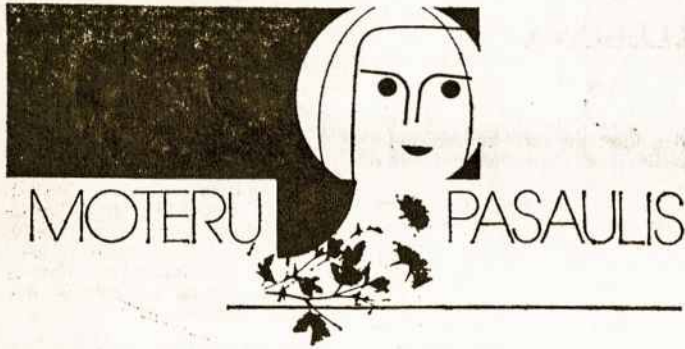
IV-toje vaišių programos dalyje Jubiliatą sveikino konfratrai kunigai: kun. Pr. Vaseris, linksmą žodį tarė mons. P. Butkus, kalbėjo kun. P. Bačinskas ir kun. S. Gaidelis. Melbourne Ateitinių vardu žodį tarė pirm. A. Bakaitis.

(Nukelta į 7 puslapį)

SOLISTĖS S. ŽIEMELYTĖS KONCERTAI AUSTRALIJOJE

- **Sydnejuje:** birželio 20 d. sekmadienį 4 val. p.p. Lietuvių Klube.
- **Adelaidėje:** birželio 26 d. šeštadienį 7 val. vakare Lietuvių Namuose.
- **Melbourne:** liepos 4 d. sekmadienį 2.30 val. p.p. Lietuvių Naumose.

ALB Krašto Valdyba

Redaktorė A. Baltrukonienė, 5 Diamond Ave. Glen Waverley Vic. 3150

Kai gyvenimo kelias pasidaro grubus

Yra labai apgailėtinas žmogus, kuris niekad neišgyveno nelaimės ir neužjautė kito nelaimėje - parašė Marija Pečkauskaitė - Satrijos Ragana.

Sitas, kaip ir daugelis filosofinių pasakymų skamba gerai, kol tikrovė gyvai neįvyksta.

Kas nėra kentėjęs prievartos, tas laisvę ima laikyti savaime suprantamu ir banaliu dalyku, kuriuo visai nereikia rūpintis. Taip jau yra, žmonės paprastai laisvės neįvertina tol, kol ją turi.

Kiekvienas kraštas, kiekviena tauta turi savo kančių, savo tradicijų ir savo garbės kelių, nužymėtų kovų laimėjimais ir pralaimėjimais. Viena tokių tautų yra ir mūsų tėvynė Lietuva. Daug iškentėjusių, ne kartą kitų tautų ir net kaimynų buvusį marintą ir skirtą palaidojimui. Ji ir dabar dar kenčia.

Daugelis žmonių yra palankaus vėjo žmonės. Kada vėjas yra palankus, jie pajėgia su gyvenimu susidoroti. Bet kai išsivysto audra ir vėtra siaučia, daugelis gyvena baimėje, kad jų mažas gyvenimo laivas bus užlietas ir nuskęs.

Niekas juk nieiško sąmoningai nelaimės ar džiaugiasi jei ji ateina.

Yra tam tikros vietos gyvenime, ar ypatingos aplinkybės, kurių mes stengiamės išvengti. Baimė ir nerimas suima mus ir surakina mūsų jausmus vien pagalvojus apie ją.

Jeigu tas ar kitas įvyktų, baimė giliai mummyse sako mums, kad neišversime.

Tolimame horizonte mūsų broliai ir sesės yra stiprūs prieš baimę, prieš kančią, prieš nežinomą. Stiprūs prieš skaudų likimą. Jie buvo stiprūs ir per 1941 metų trėmimus. Skaudus likimas yra ne tik tų kurie prievarta svetimųjų buvo vežami į Rytus, bet tų, kurie pabijoję kalėjimo ir mirties patraukė į Vakarus ir pasekė net Australijos krantus. Ir šita mūsų tautos dalis atskilusi nuo gimtojo kamieno ir atsidūrusi po svetimu dangumi, turi būti stipri, vieninga ir atviromis akimis žiūrėti į gyvenimo pavojus.

Yra daugiau negu banalu teigti, kad per daug saulės gyvenimą padaro dykuma. Tautos charakteris stiprinamas klestėjimo laiku, kaip ir likimo smūgių.

Mūsų tauta turi vieną didžiausių stiprybių - tikėjimą. Ir kai formuojasi audros debesys ir nelaimės, bangos pradeda daužyti silpną mūsų gyvenimo laivą ir viskas sujungta į pragarišką sąmokslą mus sunaikinti - Dievas yra čia. Jis pažadėjo, kad Jis niekada mūsų nepaliks ir neapleis.

Nors mes apsunkinti iš visų pusių, bet mes niekada nežlugsim; mes supainioti, bet niekad beviltiškai; mes persekiojami, bet nestovime vieni; mes galime būti apmušti, bet niekad nesumušti.

Nelaimė gali mus kartais priversti laikytis už virvės, bet kai Dievas su mumis Jis duoda mums vidujinę stiprybę išverti. Mes galime surasti mummyse pajėgumą, kurio mes gal anksčiau nesupratome. Nežiūrint kas laukia mūsų ateityje, Dievo pagalba visada arti, kai kelias pasidaro grubus.

Alisa Baltrukonienė

Du maži žodeliai

Visi prisipažįsta, kad atleidimas yra puiki idėja, kol neprisieina kam nors ateisti.

Kaip ir daugelis pažiūrų į asmeninius santykius, teorijoje jie atrodo, bet praktikoje daug sunkiau įgyvendinami.

Niekur geriau to nepastebime, kaip susitaikymo sferoje.

Kai mes su geliančiu sarkazmu gnybame vieni kitus, karštais žodžiais suraukiame kitus, ar šalta tyla atsitoliname, tada nėra lengva parodyti iniciatyvos pirmam skausmui užgydyti.

Prieš kelis metus žurnalistas apklausinėjo garsųjį baritoną Ezio Pinza. Jo paklausė, kas, jo galvoje, laiko raktą į laimingas vedības?

Jis atsakė, kad du maži žodeliai, ir jie yra: "Aš atsiprašau".

Daugeliui iš mūsų šitie yra du sunkiausiai ištariami žodžiai, ne tik tarp vedusių, bet ir visuose mūsų santykiuose su draugais.

Kai kas jaučia, kad pasakymas "aš atsiprašau" reiškia kaltės pripažinimą ar, kad ką blogo padarė.

Tikrovėje jis yra labai pozityvus, užtikrinantis ir gyvybę duodantis žodžiai.

Faktiniai jie pasako, "aš noriu, kad santykiai pasikeistų, kad jie būtų geresni, negu jie yra. Pradėkime iš naujo! Tai pagalbos ir gydančios žodžiai.

Paprastai klaidingas išdidumas yra kliūtis, kuri stovi kelyje tarp nutrauktų draugysčių.

Nežiūrint ar mes teisūs ar ne, bet kurioj situacijoje pasakyti "aš atsiprašau", paprastai yra raktas draugystės santykiuose uždarytomis

durims atidaryti.

Vistik sunkiausia situacija iš visų yra, kai mes žinome, kad mūsų klaida ir sulaužyta draugystė yra mūsų kaltė.

Dažniausiai mums lengviau racionalizuoti ir pateisinti savo poziciją, negu prisipažinti, kad mūsų sprendimas, ar mūsų poelgis buvo klaidingas.

Gyvenimo grietinėlė surūgsta labai greitai, jeigu mes leidžiame tokią negatyvią padėčiai mus ilgai dominuoti.

Visas džiaugsmo pojūtis ir gera savijauta išeina iš gyvenimo ir mes graibstomės niūriame tamsoje, kai apgalvotai išjungiamo argumento ir susitaikymo šviesą.

Daugelis psichosomatinų ligų mūsų laikais randa savo priežastį tokioje negatyvioje laikysenoje ir sulaužytose draugystėse.

Tokia sielos liga prie tokių sąlygų išsiveržia ir pasireiškia ir fizinio kūno sužalojimu.

Praktikuoti harmoniją vietoje ne santaikos, taiką vietoje įtampos ir susitaikymą vietoje neapykantos - yra krikščioniška ir tarnauja sveikatai.

"Aš atsiprašau", kiekvienas pripažins šių dviejų žodžių svarbą draugystėje, o draugystė yra viena iš pačių svarbiausių žmogaus buities vertybių. Draugystės temomis rašė senieji graikų ir romėnų rašytojai, jos buvo aktualios pirmiesiems krikščionims, nemažai apie tai pasisakė ir mūsų rašytojai - klasikai. Draugystės atskleidimas gali padaryti žmogaus gyvenimą be galo gražų ir prasmingą, o jos stoka - tuščią ir bereikšmį.

asm

ŠALTI FAKTAI

Neužtenka odą tik apdengti, atidžiai lepinkime ją.

Atėjo jau šalta Melbourne žiema. Bet vien tik dėl to, kad vasara apsisuko ir nukeliavo į šiaurę, tie šalti pietų vėjai nėra signalas, kad nereikia daugiau mūsų oda rūpintis.

Zinoma odos spalva dabar truputį pablykusi ir ji paslėpta po šiltesniais rūbais. Ji lengvai gali išdžiūti šaltiems vėjams pučiant ir sėdint sausose centraliniai šildytose patalpose, jeigu mes nesistengsime tinkamai ją prižiūrėti.

Vistik yra daug nuomonių, kai prieiname prie odos priežiūros.

Muilo čempionai sako, kad geras, švelnus muilas su šiltu vandeniu yra geriausias būdas nuimti dienos grimui ir odos išvalymui, nes jis mažiausiai paveikia į odos natūralių alyvų kasdieninės produkcijos balansą.

Daugeliui moterų su problemine odos rūšimi, grožio specialistai argumentuoja, kad vanduo nėra tinkamas atsakymas. Vanduo gali džiovinančiai veikti į odą ir gali palikti odą standžią ir šiurkščią.

Atsiekimui gero balanso, yra išvystyti kremai į kuriuos įeina preparatai odos drėkinimui ir išvystymui odos lankstumo. Vasarą ir žiemą po nusiprausimo šitas balansas yra būtinas odos sveikatai.

Kiti sako, kad išleidimas daug pinigų odos priežiūros produktams yra gerai tik asmeniniam pasitenkinimui. Bet kosmetikos industrija auga ir sunku paneigti moksliskai ištyrinėtų kosmetikos preparatų vertę.

Gausus skaičius naujų odos priežiūrai preparatų yra išleista į Australijos rinką. Siekta sujungti natūraliu vandeniu odos valymą su eile kosmetinių odos valymo kremų ir odos drėkinimo preparatų.

Artėja ir žiemos slidinėjimo sezonas, tai prieš išvykstant į sniegą padarykime odą atsparią.

Geras veido ir lūpų drėkinimo kremas reikia naudoti prieš išeinant slidinėti, kad būtų apsaugota oda. Oda turi iš naujo priprasti prie klimato pakaitos ir tuo pačiu reikia apsaugoti ją nuo saulės nudegimo ir išdžiovinimo.

Juo aukščiau, juo stipresni darosi saulės spinduliai, nes aukštesnėse atmosferose turi mažiau radiacijos filtrų.

Lengva apsiriki tomis apsiniaukusiomis, rūke paskendusiomis dienomis. Ekspertai sako, kad radiacijos lygis tokiomis dienomis yra keturis kartus stipresnis.

Nežiūrint kaip praleisime žiemos mėnesius, nepamirškime odos priežiūros.

ab

Regina Lokienė

TIK DABAR SUPRATAU

Tik dabar, tik dabar supratau,
Kodėl taip nuliūdę buvo ažuolai
Ir krauju pasrūvę žarai.

Dar ir šiandien matau,
Kaip baltavo jazminų žiedai
Besigaubiančiuos vakaro
šešėlius.

Dar jaučiu tą sudrėkusią žolę,
Ir atvėsusio vėjelio dvelkime
Girdžiu aidą artėjančio,
liepsnojančio siaubo.

Vis menu tą neramų graudumą,
Ir šnabždesį lapelių jaunų,
Ir tą norą, tą nepaprastą norą
Pasėdėt čia ilgiau tarp gėlių.

Dar matau, kaip drebulė virpėjo,
Lyg rodos ji mojo paskutinį
sudiev,
Ir našlūtės liūdnas žvilgsnis

palydint
Vis glūdi dar ir šiandien širdy.

Tik dabar, tik dabar supratau,
Kodėl gimtinę apleidžiant

verčiau,
Ir dabar, dar dabar vis jaučiu
Savos žemės skausmingą dusimą.

Anglijos konservatorių partijai laimėjus 1979 m. gegužės mėn. rinkimus į Anglijos parlamentą, jos vadovė Margaret Thatcher automatiškai tapo Anglijos ministrė pirmininke, kuri valdys Angliją penkis metus, iki kitų rinkimų 1984 m.

Kas gi yra ta moteris, kuri ne tik Anglijos, bet ir visos Europos istorijoje pasiekė tokių aukštųjų pareigų ir pastojos agresijai kelią, net išvesdama savo tautą į karą?

Ji yra neeilinių gabumų moteris, kuri pasiekė savo karjerą savo ryžtingu būdu ir nepaprastai sudrausmintu protu.

Ji gimė 1925 m. Granthame, mais to krautuvininko šeimoje. Jos tėvas buvo įtakingas nepriklausomas politinis veikėjas, Rotary klubo steigėjas ir metodistų pamokslininkas. Robertų šeimoje viešpatavo pakili dvasia ir buvo daug skaitoma. Aukštesnėje mokykloje ji visą laiką buvo savo klasėje pirmoji. Už gerą mokslą gaudavo stipendijas. Studenčių bendrabučio vadovė ją apibūdino taip: "Ji buvo labai pastovi savo pastangose ir turėjo sugebėjimą aiškiai galvoti". Dėka savo motinos, kuri prieš išteikėjimą buvo modistė, labai pamėgo muziką. Gerai skambino pianinu ir dainavo įvairiuose choruose. Baigusi chemijos mokslus, gavo darbą Essex British Xilonite bendrovėje, kur tyrinėjo įvairius cheminius junginius. Bedirbdama savo profesinį darbą, ji aistringai domėjosi politika. Ji net tapo pirmąja moterimi Oxfordo universiteto konservatorių draugijos pirmininke.

Dartfordo konservatorių pirmininkas John Miller 1949 m. su ja susipažino vienoje partijos konferencijoje ir buvo labai palankiai nuteiktas ir ją pakvietė būti kandidatė į parlamento atstovus. Ji sutiko, kas dieną važinėjo agituoti ir jai pavyko už konservatorius paduotų balsų skaičių pakelti iki 40%. "Visiems buvo aišku", rašė tos draugijos narė, "kad Margaret turi nuostabią smegenis ir didelį pasitikėjimą savimi, nepaisant tada jos 24 metų amžiaus. Ji buvo graži ir simpatiška ir buvo malonu būti su ja".

Tuo laiku ji ir susitiko turtingą, išsiskyrusį pramoninką Denis Thatcher, 10 metų vyresnį už ją. Jie susituokė, ir ji atsiskyrė politinės veiklos, persikėlė į Londoną. Ten ji 1951 m. pradėjo studijuoti teisę ir po dviejų metų tapo advokate. Po kelių metų praktikos mokesčių ir patentų srityje, vėl pradėjo darytis politinio darbo. 1959 m. buvo išrinkta į parlamentą atstovauti vienam šiaurės Londono distriktui. Parlamento atstovus ji palankiai nuteikdavo savo greitu susiorientavimu sudėtinguose reikaluose. Jos įtaka palaipsniui didėjo ir tapo svarbiausia konservatorių partijos kalbėtoja finansiniais klausimais. Po dviejų metų min. pirm. MacMillan ją paaukštino pas kirdamas sekretore parlamento reikalams.

Ji buvo ir švietimo ministrė tarp 1970-1974 m. - tai antroji ministrė Anglijos vyriausybėje. Jos agresyvumas ir būdo kietumas viešose poelgiuose aiškinamas kaip moters šydas, reikalingas besirungiant vyrų pasaulyje. Buvimas švietimo ministrė užkietino ją toli-

Margaret Thatcher

mesnėm kovom. Kaip partijos vadovė ir opozicijos lyderis parlamente, ji pasirodė labai veiksminga darbiečių vyriausybės kritike.

Ir kaip krautuvininko dukra, kas dien einančią į savo rajono krautuves apsipirkti, Anglijos karalienė Elizabieta II pakvietė ją į savo rūmus ir paprašė sudaryti naują vyriausybę. Ji sutiko.

Pirmoje eilėje ji pasisakė siūlydanti parlamentui sumažinti labai aukštus mokesčius, pažaboti nepaprastai išgalėjusių unių sauvaliavimą, daugelio įsitikinimu, svarbiausias Anglijos ūkinio nuosmukio kaltininkes, ir dar daug daugiau. Tačiau per rinkimus žadėti yra vienas dalykas, o po rinkimų pažadus vykdyti kitas. Pavyzdžiui, ketinimas denacionalizuoti daugelį dabar valstybės valdomų įmonių ap sunkintų kovą su nedarbu.

Santykiuose su Sovietų Sąjunga ir po trijų metų valdžioje, Mrs. Thatcher vyriausybė yra daug griežtesnė už buvusią. Aišku, kad jai tenka eiti ir vidurio keliu, labai atsargiai mėginant įgyvendinti norimas reformas ir, kaip ji sako, atnaujinti Angliją.

Būdinga, kad Margaret Thatcher griežtumas dingsta, kai reikalas eina apie moterų išlaisvinimo judėjimą. Ji brangina tradicijas. Ji ilgisi žydnųjų vyšnių ramiuose priemiesčiuose, stipraus karališko laivyno, gerų pradžios mokyklų, ramių fabričių ir pakankamai policininkų apsaugai nuo vandalizmo — viso to, kaip ji sako, kas buvo anksčiau, ką socialistinis kolekty-

vizmas sujaukė ir kas vėl dalinai atstatyta. "Aš jaučiu pavasario dvelkimą. Nėra jokio pagrindo nesiekti to paties patyrimo, kokį turi vyrai". Vienas parlamento narys yra pasakęs: "Aš mačiau ją sudorojant tikrai gabius asmenis, vadovaujančius vyrus, kaip nulanant bananą, taip, kad jų oda gulėjo prie jos kojų. Ji ne tik yra moteris, bet ji ir niekad nevadovavo didelei valstybės įstaigai".

Faktas, kad Margaret Thatcher moteris, jai buvo kliūtis. Jos draubūžiai, jos šukuosena, jos manieros visur buvo diskutuojamos, nelyginant gyvybės ir mirties klausimai. Viso to nepaisant, ji laimėjo. Ji nugalėjo visuotinai išsisknijusį nepasitikėjimą moterimi. Kartą ji pastebėjo: "Politikoje jeigu nori, kad būtų kas nors pasakyta — klausk vyrą; jeigu nori ką padaryti — klausk moterį".

Nežiūrint kaip jai toliau seksis ir kokių kelių ji Angliją ves, pasaulio istorijoje ji paliks gilių pėdsakų. Al.B.

S Y P S E N O S

Keliaudamas Izraelyje, škotas prisiartino prie vieno ežero. Jis norėjo persikelti ir paklausė izraelito žuvininko, ar jis jo savo laiveliu neperkeltų į kitą kranto pusę.

— Labai mielai, bet tas kainuos jums 100 svarų. — Kodėl tiek daug? Šimtas svarų tik už tokį menką perkėlimą? Laivelio savininkas ramiai atsakė jam: "Aš jums sakau, šitas ežeras yra mažas, bet labai garsus!" — Kaip tai garsus, kodėl? — Šitą ežerą Kristus pėsčiom perkelia! — Sako škotas: "Ar čia reikia stebėtis, prie tokių aukštųjų jūsų kainų?"

NIEKADA NEPAMIRŠIME!

(Atkelta iš 1 pusl.)

Mes negalime išsižadėti sau teisės, visada pasauliui priminti ir apie okupanto genocido veiksmus. Nustodami minėti birželio įvykius, mes pateisintume okupanto praves-tas masines deportacijas ir jo padarytas kriminalinis nusikaltimas paliktų be baismės.

Visi žinome ir pilnai supranta-me, kad okupantas norėtų, ir labai norėtų, kad mes nustotume kalbėti apie Lietuvos okupaciją ir jo padarytus masinius trėmimus į Sibiro koncentracijos stovyklas vergų darbams.

Mes turime birželio įvykius minėti, nes matome, kad komunizmas nėra pasikeitęs. Jie žudo žmones Vietname ir Afganistane. Jie žudo "liaudies priešus" Angoloje, Nikaragoje, San Salvadore ir visur, kur tik jų kruvinos rankos siekia.

Amerikoje vergija panaikinta prieš 120 metų, bet ji atgaivinta Europoje. Milijonai vergų vargsta Sibire. Apie 450.000 lietuvių ten prarado savo gyvybę. Dabar visus nustebino žinia, kad Sovietų Rusija, kur negali tiesioginiai išvežti žmones, pradėjo vergus supirkinėti arba paimti už skolas.

Iš Vietnamo paėmė pusę milijono vergų

Siais metais pabėgo vienas Viet-

namo valdžios aukštas pareigūnas ir atgabeno į Vakarus labai svarbų, slaptą dokumentą.

Vietnamo vyriausybė neturi pinigų svetima valiuta susimokėti skolą už gaunamą karinę paramą ir ginklus. Maskvoje 1981 m. rugsėjo 17 d. abiejų kraštų vyriausybės ministerių konferencijoje buvo susitarta, kad Vietnamas iki 1985 m. pristatys į Sibiro darbų stovyklas pusę milijono vergų. Sovietų Rusija už tai jiems "mokės algą". 40 procentų Rusija pasilaikys už jų maistą ir išlaikymą, o 60 procentų irgi gaus Maskvos vergų pirkliui už Vietnamo skolą.

Jeigu taip padarytų Amerika, laikraščių redaktoriai ir pažangūs žurnalistai gautų širdies priepuolį, rėdami ant Amerikos. Dabar tik vienas Australijos dienraštis teišdrįso įsidėti apie tai trumpą žinutę.

Visada sieksime Lietuvos Nepriklausomybės

Birželio įvykių minėjimai neturi būti vien tik liūdesio ir neviltingos ženklių. 1941 m. sukilimas buvo viena iš šviesesnių apraiškų mūsų istorijoje. Tiesa, vokiečių okupacija sunaikino sukilimo laimėjimus, bet tauta dar kartą patvirtino, kad ji nori būti laisva ir to niekas negalės išbraukti iš Lietuvos istorijos.

Per minėjimus liūdesį turi lydėti tvirtas pasiryžimas ir priesaika

VALSTYBĖS ĮVAIRIAI NEJSILEIDŽIA

Gyvenimas įvairesnis negu galvojame. Paimkime didelį skaičių mums atrodančių paprastų dalykų, kuriuos kai kurios valstybės skaito uždraustu importu.

Afganistanas uždraudžia išvežti vaikų žaislus, o jeigu mėgstame sūdytus, džiovintus bulvių skrebučius (chips), nevažiuokime į Alžyrą, nes į ten negalima išvežti druskos.

Botswana draudžia įvežti įvairius naudotus bičių įtaisus; Brazilija rašymo medžiagą; Kolumbia — kosmetiką, muilą ir trikotažus; Kubą — žemėlapius, akinius ir kramtomą gumą.

Dieles palikime namuose vykdamai į Kiprą ir valgomų paukščių lizdus, jeigu sugalvotume atostogauti Fijū.

Prancūzija turi būti perkrauta laidojimo pelenų urnomis, nes jos yra uždraustas importas. Uostomas tabakas ir lošimo kortos neįleidžiamos į Graikiją, o naudoti skutimo peiliukai yra "no. no", kas važiuoja į Iraną.

Malawi draudžia importą įvairių "aphrodisiakų" ir korespondenciją liečiančią anksčiau minėtą. Meksika draudžia saldinius; Papua, Naujoji Gvinėja išskiria arbatą.

Peru draudžia išvežti Bačmano komikus; Pietų Afrika mūsų popierius; Tunizija — pieštukus; Sov. Sąjunga kramtomą gumą; Venecuela rankines vėduokles. Australija kaip visada turi draudžiamų augalų įvežimo sąrašą, gyvulių, nešvarios literatūros ir ginklų.

tautai, kad mes, kur tik bebūtume, visada sieksime vėl atstatyti Lietuvos Nepriklausomybę.

Tautos kankinių aukos neturi nueiti veltui, bet jų kančios testamentai turi nurodyti mums naujus kovos kelius, kad mes savo darbais būtume verti jų aukos.

Mes turime ištesėti taip, kaip mūsų tėvai ištesėjo ir tą kovos tęstinumą turime perduoti mūsų jaunajai kartai, kad Lietuvos okupantas niekada nesijaustų prieš mus laimėjęs.

Būkime tvirti, kaip ažuolas

Lietuvoje likusių mūsų sesių ir brolių kovos už žmogaus teises ir religijos laisvę parodo, kad mūsų tauta tvirtai stovi savo Tėvų Žemės sargyboje. Todėl būkime ir mes tvirti išėivijoje, apsiungę į lietuviškas parapijas ir vieninę bendruomenę. Būkime, kaip tas tremties poeto B. Brazdžionio apdainuotas ažuolas, kuris nenulen-kė savo šakų, kai ant jo nutūpė svetimi paukščiai ir nesudrebėjo jo širdis, kai po jo šaknimis ėmė knistis pasamdyti duobkasiai.

Per Birželio įvykių minėjimų pa-maldas prašydami Aukščiausiojo amžinosios ramybės Sibiro tremtiniams ir tautos kankiniams, kartu prašykime, kad gerasis Dievas su-trumpintų mūsų tautai nelaisvės dienas.

Kurkime gausias, gražias, lietuviškas šeimas

"Drauge", "Ateityje" jautrias šeimos problemas nagrinėja medicinos daktaras Linas Sidrys, M.D. Čia pateikiame jo straipsnių santrauką.

(Tęsinys)

Krikščionys kitų neteisėta. Krikščionis nesiveržia į kaimyno asmenišką gyvenimą ir net nespėjo, kodėl šitas arba anas draugas ar pažįstamas neturi vaikų ar tik vieną kitą. Daktarai žino, kad net 10% visų šeimų iš viso negali vaikų turėti. Tokios problemos yra grynai šeimos reikalas. Nė šeimos nariai neturi jokios teisės kištis į kitos šeimos asmenišką nelaimę. Bendrą šeimyniškumo principą galima ir būtina viešai panagrinėti, bet asmeniškasis pritaikymas lieka šeimos paslaptimi.

Tačiau tėvai pasilieka tėvai, net kai jų vaikai veda. Jaunavedžių tėvai turi tėvišką atsakomybę toliau rūpintis savo vaikų ir būsimų arba esamų anūkų dvasine sveikata. Rūpintis ne tik iš tolo, bet draugiškai ir atvirai pristatyti šeimyniškumo tiesą ir gimimo kontrolės žala.

Lietuviškumo atžvilgiu, užuot siekią slėpti lietuvių tautos mažumą, kodėl nebandyti įvesti sveiką šeimos nuotaiką atgal į lietuvišką visuomenę? Manau, visi tėvai turėtų nuoširdžiai rūpintis, kad jų vaikai teisingai suprastų šeimos tikslą ir ypač džiaugtųsi anūkų gausumu.

Anaipol, šių dienų didelė problema yra ne ta, kad vyresnieji per daug ragina jaunosius mylėti ir džiaugtis vaikais. Deja, pasenę asmenys tiesiog bruka savo klaidingas pažiūras jaunavedžiams ir jaunoms poroms. Man pačiam yra jau kelintą kartą tekę klausyti pagyvenusių moterų, kurios man ir mano žmonai su perdėtu melodramatiškumu bėdavoja šeimos didele našta ir grasinančiai išpėjo neturėti daug vaikų. Kai kurie vidurinės kartos tėvai viešai kalba apie savo šykštumą vaikų atžvilgiu, kaip brangu auginti vaikus. Tuo tarpu jie giriasi savo gausiomis slidinėjimo

mo iškydomis, tropikos salų kelionėmis ir liuksusiniiais automobiliais.

Nemanau, kad šie žmonės turi blogą valią. Nemanau, kad jie sąmoningai bando griauti krikščionišką šeimą ir tikėjimo pagrindus. Jie tik paviršutiniškai gyvena ir kaip tropinės papūgos kartoja madingus šūkius. Jiems trūksta tikybės gilumo. Gal jie patys užaugo šeimoje, kurioje nebuvo dosnumo vaikų atžvilgiu. Patys sirgdami dvasiniu drungnumu, jie užkrečia ir kitus.

Ar tik grynai sutapimas, kad, išėjęs lietuviams pradėjus gausiai važinėti į okupuotą Lietuvą, tenykštis gyventojų natūralus prieauglis krito nuo 14.7 1960 m. ligi 5.7 1977 m.? "Aušra" Nr. 23 rašo: "Kodėl Azijos tautos Tarybų Są-

jungoje pajėgia išauginti 4-5 vaikus, ir jiems materialinės - buitinės sąlygos ne geresnės, kaip pas mus. Azijos tautos yra toliau nuo Vakarų civilizacijos, todėl mažiau pasidavusios jos įtakai. Lietuvis lengvai pasiduoda svetimoms įtakoms ir madoms. Mėgdžiojame Vakarų, mėgdžiojame ir rusus, pasimdami iš jų ir tai, kas bloga". (Dar vienas pavojus). Ką jaunas lietuvis Vilniuje turi galvoti, kai atvažiuoja turtingas giminaitis iš Čikagos, tariamai katalikas ir patriotas, ir pasisako, kad neturi vaikų, nes vaikų aprūpinimas per daug kainuoja? Juk tas Amerikos lietuvis per vienerius metus uždirba daugiau negu "tarybinis" lietuvis per visą savo gyvenimą! Kokį sprendimą daro vilnietė, kai madinga losangelietė bėdavoja, kad, girdi, vaikų gimdymas pagadina figūrą?

(Bus daugiau)

Krikščionys pasitraukia iš kovos lauko

Senatorius McManus Melbourn "The Advocate" rašo apie Viktorijos katalikus, kurie valdžioje beveik neturi jokios įtakos. Humanistai ir jų sąjungininkai ateistai susižinojimo priemonėmis nusprendžia viešuosius reikalus, o katalikų pažiūras paniekinančiai atmeta. Viktorijos gyventojų tarpe katalikai sudaro 30%, bet parlamente juos atstovauja vos 6%. Katalikai per rinkimus balsuoja už tuos, kurie ką nors daugiau pažada. Moterystė dabar pažeminta įstatymais, leidžiant skrybas po 12 mėnesių nerimtais pagrindais. Moterystėn gali sujungti neaiškūs pareigūnai. Abortai ir prostitutija yra pavyzdžiai. Prostitucija nelegali, tačiau Melbournas yra Australijos prostitutijos sostinė. Valdžia tiki, kad gali klausyti humanistų ar ateistų, o katalikų ar krikščionių principus ignoruoti. McManus, kaip senatorius, liberalų ir darbie-

čių išdininkų reikalavo, kad kūdikių ir vaikų reikmenims būtų panaikintos taksos, bet kitiems jo neremiant, neturėjo pasisekimo, taksos buvo nuimtos gimimo apsaugojimo priemonėm.

Humanizmas ir ateizmas nuolatous plečias, nes nėra katalikų balsų. Senatorius gerbia tuos katalikus, kurie stovi ir laikosi krikščioniškų principų ir iš baimės nepasislepia, kai susižinojimo priemonės jį ar ją apšaukia "klerikaliskai galvojančia keistenybe", "davatka" ar "atgyvena". Reikia daugiau tokių vadų, kaip popiežius Jonas Paulius, kuris pluralistinėn bendruomenėn neleidžia nutilti katalikų balsui, kai svarbūs dalykai viešai diskutuojami. PD

LKB KRONIKOS UŽMOJAI

LKB KRONIKOS SUNKENYBĖS

Sito netrūksta. Daugelis net gerų tikinčiųjų bijo pateikti žinias apie savo persekiojimus, nes KGB kiekvieną, apie kurį rašo "Kronika" apkaltina kaip jos bendradarbi. Nesąmoningi tikintieji geriau linkę tylėti, užmiršdami, jog tylėjimas — netiesioginis bendradarbiavimas su KGB, padedantis keroti niekšybėms. Jei ne ši tikinčiųjų baimė, tai "LKB Kronika" kur kas išsamiau nušviestų dabartinę Lietuvos tikinčiųjų padėtį. Džiugu, kad per 10 metų ši baimė pas daugelį išnyko.

"LKB KRONIKOS" NAUDA

Juk tikintieji nebūtų jutę "LKB Kronikos" pozityvios įtakos dabartiniame Lietuvos tikinčiųjų gyvenime, tai ji nebūtų tapusi tokia populiari ir įtakinga. Tiesa, ji nepadarė stebuklo, bet daug kur prievarta tapo atsargesnė ir žengė žingsnį atgal. Todėl neperdėtai galima teigti, kad "LKB Kronika" drauge su kitais veiksniais prisidėjo, kad šiuo metu Lietuvos tikintieji yra sąmoningesni, gerieji kunigai vieningesni, o kolaborantai - nevaikšto išklė galvas, kaip tai buvo per kelis pirmuosius pokario dešimtmečius.

KOKIE PLANAI ATEICIAI

Dievui laiminant ir sąmoningiem katalikam bei kunigam remiant, "LKB Kronika" eis ir toliau, išlikdama savo esme tokia, kokia ji buvo per pirmąjį dešimtmetį. Visiems dėkodama, "LKB Kronika" pirmoje eilėje prašo maldos, drašos ir krikščioniško sąmoningumo.

LKB Kronika Nr. 51. 1982 m.

BULGARŲ MOKSLININKAS APIE LIETUVĄ

Sovietų ir Rytų Europos kraštų problemų tyrinėtojas, bulgaras mokslininkas Alexander Alexieiev, Čikagoje skaitė kelias paskaitas Rusijos ir kitų komunistų valdomų Europos tautų klausimais. Jis plačiau paminėjo Pabaltijo kraštus, iškeldamas juose stiprėjančią tautinę rezistenciją. Ypač pabrėžė Lietuvos katalikų dvasinį atgimimą, kuris smarkiai pasireiškia įvairiais būdais. Tikintis jaunimas drąsiai išpažįsta savo tikėjimą, sakoma, kad yra daug slaptų vienuolių, auga dvasinių pašaukimų skaičius,

nežiūrint komunistų valdžios varžymų įstoti į Kauno kunigų seminariją, yra nemažai pogrindžio leidinių. Jų tarpe Alexieiev ypač išklė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, kuri skelbia ryškesnius religinės laisvės ir žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Gyvento jų masės, ypač jaunimas, vis labiau pajunta, jog sovietinė sistema nepajėgia sukurti aukštesnės kultūros, nei patrauklios ūkinės, ekonominės sistemos. Sovietinė sistema tesilaiko karine ir policine jėga. LRTV

T A L K A M O K A I K I — 15%

Už einamąsias sąskaitas	— 9%
Už terminuotus indėlius:	
Nuo \$ 100 iki \$ 5.000	— 12%
Nuo \$ 5.000 iki \$ 10.000	— 13%
Nuo \$ 10.000 iki \$ 50.000	— 14%
Virš \$ 50.000	— 15%

Terminuotų indėlių sąskaitoje didesni procentai mokami automatiškai indėliams pasiekus nustatytas sumas. Indėliai priimami tik po 100 dolerių ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t.y. birželio 30 d. Už atsiimtus indėlius metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas.

Socialinės Globos Moterų Draugija Melbourne maloniai kviečia iš arti ir toli atsilankyti į

TRADICINĮ JONINIŲ BALIŲ

birželio 26 d. šeštadienį 7 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Gera muzika, karšta, puiki vakariėnė, turtinga loterija, linksma nuotaika. Ruošiamės ir laukiame visų.

Bilietai kainą \$ 10.

Bilietai užsakymus priima E. Seikienė telef. 277 1478 ir V. Morkūnienė telef. 523 5957.

Draugijos Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Ligoniai. Vincas Lakickas St. Vincent ligoninėje, St. Paul palata. Juozas Rimkus St. Ives Nursing Home. Anelė Reimerienė buvo Footscray ligoninėje, jau grįžo sveikti į namus. Visiems ligoniams buvo suteikti Sakramentai. Stasė Fišerienė buvo skaudžiai susižeidusi, sveiksta namuose.

Adelaidės Saulių kuopa kun. Albinui Spurgiu 50 metų kunigystės Auksinio jubiliejaus iškilinėse įteikė Saulių Zvaigždės ordiną.

Naktinės Adoracijos būrelis birželio 9 d. pradeda kalbėti Noveną į 5 Viešpaties Jėzaus žaizdas už persekiojamus tikinčiuosius Lietuvoje. Kasdien kalbama litanija arba 5 poteriai.

Bingo ruošia Varpas Lietuvių Namuose birželio 25 d., liepos 2 d. ir liepos 9 d. - penktadienių vakarais 7.30 - 10.30 val. kviečia visus nepraleisti šios įdomios laimę nesąnchos progos.

Vajus, kurį skelbė ALK Federacija gegužės mėnesį dėl Lietuvių Katalikų Religinės Salpos padėti persekiojami Lietuvos Bažnyčiai, baigėsi. Tačiau, kas gali ir toliau savo auka šiam reikalui skirti savo dalį, aukas įteikti lietuviams kunigams, kurie persiūs Religinę Salpą.

Parapijai aukoko: po \$ 50 - K. Balčiūnas, L. J. Kemežys, T. Bikulčienė, \$ 30 - V. Savickienė. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Parapijai aukoko:

po \$ 50 - K. Balčiūnas, L. J. Kemežys, T. Bikulčienė, \$ 30 - V. Savickienė.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Kun. Pr. Vaseris

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Evangelikų Taryba praneša, kad iškilmingos pamaldos evangelikams su šv. Komunija įvyks birželio 13 d., sekmadienį 12.30 val. Lietuvių Namų koplyčioje, North Melbourne. Pamaldas atnašaus kun. Kostizenas ir bus pasimelsta už žuvusius tremimų metu ir už kenciančią Lietuvą. Visi evangelikai, iš arti ir toli, kviečiami į pamaldas atsilankyti. Malonėkite pranešti savo kaimynystėje gyvenantiems evangelikams.

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumaratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

SPORTAS

Adelaidės LSK Vyties metiniam narių susirinkime gegužės 30 dieną buvo papildyta valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė: pirmininkas J. Jonavičius, vicepirm. S. Visockis, sekretorius A. Skiparis, išdininkas P. Andrijaitis, sporto vadovas R. Sidabras, krepšinio ir tinklinio vadovas E. Taparaukas, parengimams V. Ramonaitis. Kandidatai: L. Snarskienė ir A. Reivytiš. Korespondenciją siųsti J. Jonavičiui 27 Rickaby St. Croydon Park SA 5008.

Vyties Valdyba

PADĖKA

Sirdingai dėkoju visiems mane lankiusiems ligoninėje — sūnums Gediminui, Algiiui, Vincui, anūkams, labiausiai mano seseriai Medelienei, kuri lankė kiekvieną dieną ir jos šeimai - švogeriai, Aldonai, Romui, E. Vaičekauskaitei, daug man padėjus, lankius ir buvus vertęja daktaram dėl mano operacijos, kun. Pr. Daukniui, pranešus bažnyčioj, kad aš ligoninėje, australų kunigam, aprūpinus mane šv. Sakramentais. Ačiū A. Jančiauskienei, A. Kiselienei, A. Zvirblienei, B. Sutienei, už dovanas, gėles, telefonu tartas užuojautos. Sirdingas ačiū visiems.

Bronė Šimkienė

PIGIAUSIOS KAINOS KELIONĖMS Į UŽJURIUS

Į Europą (ir atgal) nuo \$ 1.200
Į JAV (ir atgal) nuo \$ 900

Keliaukite Jūsų mėgiamaus lėktuvais: Qantas, Singapore Airlines, Lufthansa, Japan Airlines, KLM ir kt. Sustokite Singapore arba Tokijo.

Į Lietuvą per Frankfurtą, Varšuvą, Tokijo. Vilniuje galima pasilikti tik 6 dienas (5 naktis).

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

(IATA, AFTA)

541 King Street, MELBOURNE
(tarp Lietuvių Namų ir Viktorija Market)

Telef. 329 6833. Vakaraais telef. 583 4258.

Atžalos teatro premjera Sydnėjuje

Sydnėjaus lietuvių teatras Atžala nenuilstamai dirba. Gegužės 23 d. lietuvių klubo salėje įvyko Atžalos teatro premjera. Teatralas Paulius Rūtenis surežisavo dramaturgo Kosto Ostrausko dvi vieno veiksmo dramatinės pjesės: Šaltkalvis ir Pypkė. Abiejose pjesėse vaidina trys aktoriai: Onutė Maksvytienė, Julius Dambrauskas ir (Pypkėje) pats režisierius Paulius Rūtenis.

Dramatinę pjesę Šaltkalvį skaitant jauti dramtinę įtampą nuo pat pradžios iki galo, kurią vysto šaltkalvis. Jam sąžinės graužimo nenumalšina nė alkoholis. Visa tai režisierius Paulius Rūtenis virtuoziskai perkėlė į sceną. Žiūrovas su didžiausiu dėmesiu laukė kas bus toliau, ką dar šaltkalvis arba jo žmona pasakys.

Abu aktoriai savo roles atliko nepaprastai gerai. Stipri režisieriaus ranka atsispindėjo mizanscenoje, aktorių judesiuose ir balsų moduliacijoje.

Autorius šioje pjesėje būsimus aktorius išspraudžia į mažą kambarėlį (trobą), kuriame menkesnių gabumų režisierius būtų pasimetęs statiškume. Paulius Rūtenis tą statiškumą panaikino kreipdamas ypatingą dėmesį į aktorių judesius, kurių ryškumas ir preciziškumas pjesės turinį žiūrovui perteikė pasigėrėtina.

Julius Dambrauskas iš daugelio vaidmenų žinomas kaip gabus ir teatrui pasišventęs aktorius. Paulius Rūtenio režisieriskose rankose, ypačiai šioje pjesėje jis sukūrė nepamirštamą vaidmenį. Pvz., pačioje vaidinimo pradžioje jis įeina į trobą ir visais savo judesiais žiūrovui toks įdomus, kad visiškai nepamigdama tariamų žodžių.

Onutė Maksvytienė šioje pjesėje tiesiog žvilgėjo vaidybinio talento. Jos judesiai buvo preciziški, taupūs, o balso moduliacija vykusiai pritaikyta sakinio prasmei. Abiejų aktorių grimas, apranga, judesiai ir balsų moduliacija žiūrovui suteikė iliuziją, kad šaltkalvis su žmona paprastai kaimiečiai.

Nors veiksmas vyko beveik visą laiką lovoje, aktorių nakties apranga ir gulėjimas lovoje buvo pasigėrėtina estetiškai.

Dramaturgo Kosto Ostrausko antrąją pjesę Pypkė, ją skaitant, sukelia problematišką klausimą: ar įmanoma "perkelti" į sceną? Pjesė Pypkė stokoja vientisumo, neturi dramatinės įtampos, nes sulipdyta iš įvairių gabalėlių: geroka doza tuščiažodžiavimo, šiek tiek filosofinių frazių ir pypkė, kurios paslaptinumas labai įdomus, deja, lieka neišryškėjęs ir pjesės pabaigoje. Pjesės autorius, norėdamas pjesei suteikti dramatiškumo atspalvį, bereikalingai įveda žmogžudystės atvejį. Tai tikras "deus ex machina", kurį lietuviškai pavadinčiau nevykusiu pokštu. Taip pat nepsichologiška pabaiga. Tipas "Z" kažkokiu būdu žino, kad atvyksta jo suareštuoti, nors žmogžudystės akto niekas nematė.

Režisieriu nieko nėra sunkiau kaip surežisuoti veikalą, kuris stokoja fabulos.

Aktorius Julius Dambrauskas, tipo "A" rolėje žiūrovą maloniai nus tebino, nes nevien grimu buvo visiškai skirtingas nuo šaltkalvio. Tipo "A" judesiai buvo džentelmeno, rodą, kad jis, gyvendamas, buvo turtingas, taikus ir jautrios sielos žmogus. Jo balso tembras švelnus, tiko prie ramių judesių.

Paulius Rūtenis tipo "Z" rolėje apsirengimu ir tinkamu grimu pabrėžė brutalumą. Taip ryškiai pabrėžtas dviejų asmenybių skirtingumas - didelis pliusas režisieriumi.

Ona Maksvytienė pypkės rolėje buvo nematoma - girdėjosi tik jos juokas ir sakomi žodžiai.

O. Maksvytienė ir J. Dambrauskas Šaltkalvyje kalbėjo pakankamai garsiai, bet Pypkėje, ypačiai į vaidinimo pabaigą, buvo girdimi silpnai.

Režisierius Paulius Rūtenis Pypkėje, agresyvaus tipo "Z" rolėje, pasirodęs pabaigoje pagyvino pjesės lėkstumą: jo vaidyba ir diktija pasigėrėtina.

Abiejose pjesėse dekoracijos, apšvietimas ir garsų efektai, pagal esamas sąlygas, gerai pavykę.

Sia proga norėčiau paklausti fotografų: ar negalėtų jie susitarti su pastatymų režisieriais ir fotografuoti generalines repeticijos metu? Ypačiai vieno fotografo demonstratyvus žygiavimas skersai salę prieš pat žiūrovų akis ir šviesų blikstelėjimai visų dėmesį nuo veiksmo scenoje atkreipė į save.

Atžalos teatras, statydamas lietuvių autorių dramų ir pjeses, išreiškia mūsų kultūrinį subrendimą. Sia proga Atžalos teatrui tenka palinkėti nenuilstamos energijos, ištvėrmės ir sėkmės visuose jų užsimojimuose.

Agnė Lukšytė

(Atkelta iš 3 puslapio)

PAGERBĖ SAVO KLEBONĄ

Gautus sveikinimus raštu pasidalinę skaitė Pr. Pusdešris ir Č. Zamoiskis. Sveikino vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, vysk. L. Povilonis. Labai daug sveikinimų buvo iš Jubilato giminų, parapijiečių, kurių klebonu buvo kunigas A. Spurgis Lietuvoje, būrys kunigų, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis ir kt. Daugumoje sveikinusių buvo paskaitytos tik pavardės.

Sukaktuvininkas kun. A. Spurgis vaišes užbaigiančioje kalboje prisiminė savo nueitą kelią ir padėkojo jubiliejaus ruošėjams, jį sveikinusiems ir šventėje dalyvausiems. Po to buvo sugiedota Ilgiausių metų. Svečių būreliai dar ilgai nekilo nuo stalų, nes jiems ir visiems ruošėjams buvo sunku patikėti, kad ta didžioji šventė, sujudinusi visus Adelaidės lietuvius, jau pasibaigė.

Visus jubiliejaus renginius keturių valandų video filme užfiksavo A. Budrys. Pagrindinis fotografas buvo J. Rupinskas.

Pirmadienį svečiai kunigai, melbourniškiai ir būrelis adelaidiškių kun. Klebono buvo pakviesti į parapijos vasarvietę "Baltiją", kur buvo pabendrauta ir pasidalinta šventės išpušdžiais.

Iš pašamoniės atskamba Putino eilėraščių žodžiai:

— Užgėso žiburiai, pasibaigė puota ir vėjas nudraskė girlandų vainikus... Sugrįžta kasdienybė ir pareigos. tačiau šildo malonus jausmas, kad buvo proga adelaidiškiams parodyti ir pamatyti, kas mums yra klebonas kun. A. Spurgis, kad šis jubiliejus bus malonus prisiminti ir pačiam Sukaktuvininkui, kad tie prisiminimai jame palaikys energiją ir upą ateinančių metų procesijoje. prp.

A † A BALIUI STEPANAVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu jo žmoną Albiną, vaikus ir visus artimuosius, kartu liūdėdama.

Stasė Fišerienė

VAJAUS AUKOS

Lietuvių Katalikų Religinei Salpai dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios aukoko:

Adelaide: LKVS Ramovė \$ 100.

Mornington: po \$ 10 St. Erminas, J. A. Kairiai, J. T. Kesminai, po \$ 5 V. N. Ališauskai, A. K. Alseikai, O. Šilaitė, kiti po mažiau. Viso \$ 50.

Melbournas: \$ 100 Z. Augaitis, \$ 50 Dr. S. H. Statkai, \$ 40 N.N., \$ 25 Zita Prašmutaitė, po \$ 20 St. Aranauskienė, T. Bikulčienė, M. Bumblys, A. Erminas, J. Kamarauskas, J. Keblys, G. Mackevičienė, B. Sadauskas, V. Vaitiekūnienė, A. Vyšniauskienė, Vitalis Vaitkus, A. V. Žemaitis, po \$ 10 K. Augūnienė, S. P. Balsys, J. Bruožis, V. Kasperaitis, Br. Mačiulaitienė, P. Morūnas, N.N., M. Opanavičius, A. Sadauskas, M. Samsonas, V. Sidabara, J. P. Sekai, Pr. Švambarys, A. Tamošiūnienė, X, po \$ 5 K. Bartaška, Alf. Bužinskas, V. Baltrukonis, B. Beržanskas, Kemežys, L. Puciųs, K. Prašmutas, A. Savickas, B. Šaulytė, A. Stasytis. Viso \$ 655. Sios savaitės visi aukotojai \$ 805.

Aukos priimamos sekmadieniais prie bažnyčios.

Visiems aukotojams nuoširdus aciu.

A. Bakaitis
Vajaus Išdinininkas

Sydnėjaus Lietuvių Klube

16 — 18 East Terrace, Bankstown NSW, Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TVARKARASTIS

Valgykla veikia trečiad., ketvirtad., penktad., šeštad. — nuo 6 val. p.p., sekmadieniais — nuo 1 val. p.p.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v.v.
Ketv. 4 val. p.p. iki 11 v.v., penk. 4 val. p.p. iki 12 v.v.
Sešt. 2 val. p.p. iki 1 v. ryto, sekm. 12.30 v. p.p. iki 10 v.v.

Seštadienio vakarais groja šokių kapela.

Trečiadieniais: Sachmatai

Ketvirtadieniais: 1½ "Jackpotai".

Klube turime daug patalpų tinkamų atšvęsti gimtadienius ar sukaktuves, užsakant didesnę kiekį gėrimų bus duota nuolaida. Tartis su Klubo vedėju.

MELBOURNAS

VLIKO pirmininko pranešimas

VLIKO pirmininkas Dr. Kazys Bobelis padarys pranešimą Melbourno Lietuvių Namuose birželio 19 d. šeštadienį 6 val. vakare. Kviečiame Melbourno lietuvius gausiai dalyvauti ir išgirsti paskutines naujienas mūsų sunkioje Lietuvos išlaisvinimo kovoje. Po pranešimo VLIKO pirmininkas atsakys į susirinkusių klausimus.

ALB Melb. Apylinkės Valdyba

GEELONGAS

Gegužinėm pamaldom per visą mėnesį rinkomės vakarais pas Brigitą Starinskiene, kuri kasmet įrengia Marijos altorėlį ir pamaldų dalyviams suruošia vaišes, pradedant ir baigiant šias lietuvių religines tradicijas. Giedojome Marijos litaniją ir giesmes, prašydami, kad Marija globotų mūsų pavergtą Tėvynę Lietuvą. Visi dalyviai sudeda me aukų šv. Mišioms, kad ir vėl sekančiais metais visi sveiki sulauktume šių gražių Marijos garbei skirtų pamaldų.

VI. Stuikevičius

Patikslinimai iš Pertho dėl aukų rinkimo E. Stankevičiaus motinai turėjo būti pasirašyti ne pavardėmis, bet tik Pertho Apylinkės valdybos vardu, - praneša telefonu iš Pertho.

AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ FONDAS

Fondui aukoko:

\$ 60 P. S. Pažereckai (615), \$ 20 R. Jurevičius, - 10 S. Butkus. Atminimo įnašai pagerbiant Amerikoje mirusį architektą Vinčą Meiliūną: - 100 J. S. Meiliūnai (597), po \$ 50 J. N. Meiliūnai (205), J. J. Meiliūnai (195), \$ 20 V. O. Jakučiai (184) - vietoje gėlių a.a. M. Lipšienei, \$ 16 Dr. A. Zdanis (81) — atminimui a.a. Dr. S. Skapinsko ir a.a. V. Ivaškevičiaus, \$ 20 J. J. Meiliūnai (215) - Ados Viliūnienės prisiminimui trečiose mirties metinėse.

V. Ališauskas
AL Fondo Išdinininkas

CANNBERRA

Apylinkės Vadyba praneša: Trėmimų minėjimas įvyks birželio 13 d., sekmadienį, kartu su kitais pabaltiečiais. Už tremtinius ir nukankintus šv. Mišias atnašaus J. E. arkivyskupas E. B. Clancey ir prel. P. Butkus St. Christopher's katedroje Manukoje 12.30 val. Giedos Sydnėjaus liet. choras.

Po to iškilmingas minėjimas tęsiamas 3 val. Lietuvių Klubo patalpose. Laukiama dalyvaujant ir vietiniams miesto ir parlamento atstovams.

Visus nuoširdžiai prašome gausiai dalyvauti.

K. Makūnas, sekretorius

— Kun. prof. Stasys Yla Amerikoje šventė savo Kunigystės 50 metų jubiliejų. Jis buvo išventintas kartu su kun. Albinu Surgiu 1932. V. 21.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

SYDNĖJUS

LIETUVIŲ SODYBA

Gegužės 20 dieną per Seštinių šventę Sydney Lietuvių Sodyboje vyko šv. Mišios, kurias aukoko gerbiamas prelatas P. Butkus. Tą dieną pasitaikė gražus oras, saulėta, žavinga, tarsi visa aplinka sodyboje žydėjo. Susirinko nemažas būrelis, įskaitant mūsų mielus kaimynus Wollongiškius: Jonysus, Juozaičius. Susijęs jautėsi lietuviška nuotaika.

Sodybičių pastangomis seklyčia buvo labai gražiai ir rožėmis papuoštas šv. Mišioms altorius. Sodybos gyventoja Zemaitienė planiu akompanavo, pritarėdama pakiliu siomis širdimis sugiedotom giesmėm. Pažymėtina, kad sodybičiai gegužės mėn. kasdien susirinka rožančių atkalbėti. Tai labai pagirtinos lietuviškos apeigos, kurias daugelis be abejo prisimena.

Po šv. Mišių visi sėdome prie sodybičių paruoštų puikių užkandžių ir kavutės stalų. Gražiai pabendrauta. Ta proga sodybos gyventoja V. Petniūnienė paskaitė savo paruoštą kompoziciją - pašveikinimą mūsų mielam prelatui P. Butkui, kuris visų dalyvių buvo tinkamai pagerbtas.

Su pasitenkinimu išsiskirstėme. Aciu prel. P. Butkui, kuris suteikė mums galimybę taip gražiai atšvęsti Seštinių šventę. Aciu visiems sodybičiams už visas pastangas prieš pasisekusio ir visiems dalyviams už nepatingėjimą atsilankyti.

Ona Baužienė

Sydney Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos aplankyti ligoniai 1982. II. 14 - 1982. V. 9. Kelnerienė, Ashfield Nursing Home, Sabulis, Cabramatta Rusų ligoninė ir Liverpool, Valentinas Palubinskas North Paramatta Hospital, M. K. Burneikiai pas vaikus Strathfield, St. Celkienė Burwood Nursing Home, Br. Račkauskienė Lakemba Walgrove Nursing Home, Alb. Kutka Prince Henry Hospital, Jantauskas Bankstown Hospital, kun. P. Martizas Burwood Hospital, Andriukaitienė Hornsby Hospital, L. Sliogerienė Prince Alfred Hospital, M. Sopinys Prince Alfred Hospital, Petronaitis Bronthe Beach namuose, A. Paulauskienė Liverpool Hospital ir namuose, D. Kuprytė Liverpool namuose, O. Svirinienė Yagoona Nursing Home, Br. Kutkienė Earlwood namuose.

S.L.M.S.G.D. Valdyba

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd.
Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Road, 3051. 3296144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 7812366
Glenroy: 111 Wheatshaf Road, 3046. 3062044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 5094720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 5467644

MELBOURNAS

SAULIAI I

Išvežimų minėjime birželio 20 d. visi šauliai ir šaulės privalo dalyvauti organizuotai pamaldose šv. Jono bažnyčioje ir minėjime Lietuvių Namuose. Turintieji uniformas privalo būti uniformuoti.

DLK Vytenio Šaulių Kuop. V-ba